

ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ Facsenate Maejo University

www.facsenate.mju.ac.th

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๒/๒๕๕๔ มีนาคม - เมษายน ๒๕๕๔

ISSN 1517-2507

ISSN 1517-2507

ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ Facsenate Maejo University

www.facsenate.mju.ac.th

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๒/๒๕๕๔ มีนาคม - เมษายน ๒๕๕๔

กองบรรณาธิการ :

ดร.อุดมลักษณ์ ธรรมปัญญา,
 อาจารย์อัญญา ไพฑูริยา,
 อาจารย์ณัฐพงษ์ สายพิณ

กองจัดทำ :

นางประนอม จันทรัมย์,
 นางเพ็ญภา กัณฑ์ตา,
 นางสาวกัญญาพัตร์ ทองงาม

ที่ปรึกษา :

ผศ.ดร. ประสิทธิ์ โนสี
 จศ.ดร. สมปอง สรวณศิริ

เจ้าของ : สภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ E-mail : facsenate@mju.ac.th
สำนักงาน : ชั้น ๒ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ต.หนองหาร อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๙๐

Editor's Note

บรรณาธิการแถลง

สารสภาคณาจารย์ฉบับนี้ ขออัญเชิญพระโอรสในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ซึ่งพระราชทานเนื่องในวโรกาสที่เสด็จฯ แทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ประจำปีการศึกษา 2553 ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2554 ที่ทรงเน้นย้ำว่า **วินัยเป็นรากฐานของการพัฒนาบุคคล** และขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ และศิษย์เก่าดีเด่นทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ในฉบับยังมีบทความที่ทรงคุณค่าน่าอ่าน ได้แก่ **จรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ทำด้วยหัวใจ** โดยอาจารย์ ดร.กัญญพัทธ์ กล้วยทองเจริญ รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจ และ การศึกษา 3 ยุค (1.0/ 2.0/ 3.0) จากห้องขังสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยรองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ คณบดีคณะสารสนเทศและการสื่อสาร ที่สะท้อนสภาพการศึกษาของไทยออกเป็น 3 ยุคตามยุคของอินเทอร์เน็ต

บรรณาธิการ

พระโอรส
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

“บัณฑิตเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ย่อมต้องออกไปดำเนินชีวิตและประกอบกิจการงานร่วมกับผู้อื่นในสังคม และต่างก็มุ่งหวังตั้งใจที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมด้วยกันทั้งสิ้น ในกรณีนี้ ทุกคนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเป็นคุณลักษณะประการสำคัญ วินัยนั้นอาจแบ่งได้เป็นสองอย่าง อย่างหนึ่ง คือระเบียบกฎเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ให้ทุกคนปฏิบัติ อีกอย่างหนึ่ง คือแบบแผนข้อบังคับที่แต่ละคนกำหนดขึ้นสำหรับตนเอง ผู้มีวินัยทั้งสองอย่างนี้เป็นเครื่องกำกับประคับประคองตน ย่อมเป็นผู้ที่มีระเบียบในชีวิตและกิจการงาน สามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติตนปฏิบัติงานเฉพาะแต่ในทางที่ถูกต้องเหมาะสมจนสำเร็จผลเป็นประโยชน์ที่แท้และยั่งยืน ทั้งแก่ตนเองและสังคมส่วนรวมได้ เหตุนี้ วินัยจึงเป็นปัจจัยสำคัญและเป็นรากฐานของการพัฒนาบุคคลให้เป็นทรัพยากรอันมีค่าของสังคมโดยแท้ บัณฑิตทั้งหลาย ได้พัฒนาตนเองให้มีความรู้ทางวิชาการทั่วกันแล้ว หากแต่ละคนจะได้ฝึกหัดปฏิบัติให้เป็นผู้มีวินัยด้วย ก็เชื่อว่าจะสามารถประพฤติตนปฏิบัติงาน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและความผาสุกมั่นคงให้แก่ตน แก่ส่วนรวม และเป็นสมาชิกที่ดีที่มีคุณค่าของสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ”

พระราชทานเมื่อวันศุกร์ที่ 19 เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2554
เนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2552 - 2553
ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับ
ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และศิษย์เก่าดีเด่น
ประจำปีการศึกษา 2552 - 2553

- **Professor Dr. Koh-en YAMAUCHI** Kagawa Univeristy, Japan
วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์
- **Professor Dr. Yau-Shiang Yang** National Chung Hsing University, Taiwan
วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพืชศาสตร์ (ไม้ผล)
- **นายกษิต พิษณุกุล** บริษัท เคนเบอร์ จีโอเทคนิค (ไทยแลนด์) จำกัด
ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- **นายจากก กัลย์จาก** ประธานกรรมการบริหาร บริษัท กันตนา กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชานิติศาสตร์
- **นายวิฑิต ภูธนทรัพย์** บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ
- **หม่อมราชวงศ์ เจริญสุข สุขสวัสดิ์**
ปริญญารัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชารัฐศาสตร์
- **Professor Dr. Graham H. McDowell**
ปริญญารัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเคมีประยุกต์
- **นายสาธิต รั้งศิริ** อธิบดีกรมสรรพากร
ปริญญาศรีรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- **นายองอาจ กิตติคุณชัย** ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่
ปริญญาวิทยาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีทางอาหาร
- **Mr. Simon Ja de Hoop**
ปริญญาวิทยาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพืชศาสตร์ (พืชสวน)

ศิษย์เก่าดีเด่นของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประจำปี 2553

นายนิโรจน์ รัตนอุดม ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 16 อดีตเกษตรจังหวัดภูเก็ต
สิงห์บุรี สมุทรปราการ และราชบุรี มีความเชี่ยวชาญด้านบัญชี การป้องกัน
และกำจัดศัตรูพืช ท่านได้นำความรู้เหล่านี้เผยแพร่แก่ชุมชนผ่านทางเกษตร
อำเภอและสื่อต่างๆ ส่งผลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์เป็นอย่างมาก

นายปราโมทย์ ศุขวัฒนา ศิษย์เก่าแม่โจ้ รุ่นที่ 21 เจ้าของฟาร์ม "พี.เอส.
ฟาร์ม" ประกอบธุรกิจด้านการเกษตรโดยการทำการเกษตรแบบผสมผสาน มาตลอด
ระยะเวลา 30 ปี เป็นแบบอย่างของการทำอาชีพเกษตรกรรมที่มั่นคงและยั่งยืน
ทั้งยังเป็นผู้ที่มิจิตสาธารณะและช่วยเหลือสังคมอย่างต่อเนื่อง

รองศาสตราจารย์อัครม ภาณุจนประโชติ ศิษย์เก่าแม่โจ้ รุ่นที่ 33 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี
ฝ่ายกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ท่านมีความเชี่ยวชาญเรื่องการจัดงานเป็นพิเศษ และมีผลงานทางด้าน
วิชาการมากมาย นอกจากนี้ยังเป็นประธานคณะทำงานพืชไร่ และมูลนิธิโครงการหลวง เป็นผู้ที่ตั้งใจทำงาน
อย่างเข้มแข็งและอุทิศตนเพื่อสังคม

นายสุรัชย์ ศิริจรรยา ศิษย์เก่าแม่โจ้ รุ่นที่ 49 ผู้บริหารงานด้านธุรกิจสาขาและเครือข่ายการขาย เครือเจริญ
โภคภัณฑ์ มีความเชี่ยวชาญทางด้านสัตวปีก ได้ร่วมจัดโครงการเลี้ยงไก่ไข่เพื่อสนับสนุน โครงการอาหาร
กลางวันในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และให้การสนับสนุนกิจกรรมของมหาวิทยาลัย
แม่โจ้มาอย่างต่อเนื่อง เป็นศิษย์เก่าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์และมีผลงาน
ยอดเยี่ยม จนได้รับตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของเครือเจริญโภคภัณฑ์

นางศิริกุล ทิวาวรรชัย ศิษย์เก่าแม่โจ้ รุ่นที่ 50 ตำแหน่งที่ปรึกษาในระบบ
คุณภาพ ISO แก่บริษัทต่างๆ หลายบริษัท เป็นผู้ที่เสียสละเวลาในการ
ติดตามบันทึกเรื่องราวจากความทรงจำและเหตุการณ์ต่างๆ ของศิษย์เก่า
อาวุโส ตลอดจนหลักฐานอื่นๆ เพื่อการเชิดชูเกียรติและเก็บข้อมูลอันทรง
คุณค่าเหล่านั้นเป็นจดหมายเหตุต่อไป แสดงให้เห็นถึงความเสียสละและ
ความรักในสถาบันเป็นอย่างยิ่ง

นางสุพิศรา บุตรพลวง ศิษย์เก่าแม่โจ้ รุ่นที่ 54 ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง
จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านดินและน้ำ ได้ปฏิบัติราชการสนองงานในพระราชดำริอย่าง
เต็มความสามารถเป็นอาจารย์พิเศษและสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคมของมหาวิทยาลัยแม่โจ้อย่างสม่ำเสมอ
นับว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จอย่างยอดเยี่ยมในงานวิชาชีพ จนปรากฏเป็นที่ยอมรับ เป็นประโยชน์และ
แบบอย่างที่ดีแก่คนทั่วไป

จรรยาบรรณวิชาชีพของอาจารย์ที่ช่วยฟ้าได้

อาจารย์ ดร.กัญญพัทธ์วี กล่อมทองเจริญ
รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจ ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

จรรยาบรรณวิชาชีพถือได้ว่าเป็นหลักพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ผู้ประกอบอาชีพจะต้องมีความซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบต่องานที่ ในการทำงานต้องมีจรรยาบรรณและคุณธรรม การรู้คุณธรรมวิชาชีพในอาชีพต่าง ๆ อาจนำไปสู่การนำไปปฏิบัติหรือนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันเพื่อการอยู่กันดีในสังคมและในองค์กรได้อย่างมีความสุขและการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสุขทั้งกายและใจ ในการทำงานจึงควรนำมาปฏิบัติอย่างจริงจังและถูกต้องด้วย

มาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ คือ แบบแผนพฤติกรรมหรือหลักปฏิบัติในแต่ละวิชาชีพที่กำหนดไว้ให้ผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ยึดถือและปฏิบัติ จริยธรรมของแต่ละวิชาชีพจะมีความลุ่มลึกและครอบคลุมระดับจริยธรรมแตกต่างกันไป ตั้งแต่จริยธรรมระดับย่อยจนถึงจริยธรรมวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นเรื่องของมาตรฐานการทำงานในวิชาชีพ เป็นเรื่องของความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเสียสละ เป็นเรื่องเกี่ยวกับโปร่งใสเปิดเผย เป็นเรื่องเกี่ยวกับค่านิยมในวิชาชีพ

จรรยาบรรณในวิชาชีพ

- จรรยาบรรณต่อตนเอง เป็นผู้มีศีลธรรม ประพฤติตนเหมาะสม มีความซื่อสัตย์ มีเจตคติที่ดีและพัฒนาตนเอง
- จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน เป็นผู้มีความสุจริตเสมอภาค ปราศจากอคติ ทำงานเต็มความสามารถ รวดเร็ว ชยัน ถูกต้อง ตรงต่อเวลา ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานอย่างประหยัด
- จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ร่วมมือช่วยเหลือแนะนำและทำงานเป็นทีม เอาใจใส่ดูแลลูกน้อง สร้างความสามัคคีในการปฏิบัติหน้าที่ สุภาพ มีน้ำใจ มีมนุษยสัมพันธ์ ละเว้นการนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตัวเอง
- จรรยาบรรณต่อประชาชนและสังคม ให้ความเป็นธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่น้ำใจ สุภาพอ่อนโยน ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับแก่บุคคลทั่วไป ละเว้นการรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใด

ความหมาย

จรรยาบรรณ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

จรรยาบรรณ จึงเป็นหลักความประพฤติของบุคคลในแต่ละกลุ่มอาชีพ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้สมาชิกในวิชาชีพนั้น ๆ มีคุณธรรมและจริยธรรม

นอกจากความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานตามทีกล่าไปแล้ว ยังมีผู้วิเคราะห์เหตุผลในการกำหนดจรรยาบรรณเป็นลายลักษณ์อักษร คือ เพื่อให้เป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติที่ดีงามของบุคคลที่ประกอบอาชีพอย่างเดียวกัน เช่น ครู อาจารย์ แพทย์ วิศวกร ซึ่งหมายรวมถึงอาชีพข้าราชการ พนักงานในมหาวิทยาลัยด้วย เพื่อให้ผู้มีอาชีพดังกล่าวตระหนักถึงศักดิ์ศรีและชื่อเสียง เกียรติคุณ เกียรติฐานะของตน มีจิตสำนึกในหน้าที่ สามารถประสานงานกับทุกฝ่าย ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะทำให้เป็นที่เชื่อถือ เลื่อมใส ศรัทธา และยกย่องของบุคคลทั่วไป

คุณค่าของจรรยาบรรณ

1. จรรยาบรรณเป็นกติกาของสังคมที่กำหนดขึ้นไว้ให้ปฏิบัติร่วมกัน จรรยาบรรณจึงช่วยให้เกิดการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันในสังคม และเป็นการสร้างพฤติกรรมเคยชินที่ดี
2. การที่แต่ละคนซึ่งแตกต่างกันมาปฏิบัติตามจรรยาบรรณร่วมกัน จะทำให้ความแตกต่างไม่เป็นความขัดแย้ง แต่จะกลายมาเป็นความประสานเสริมกำลังแก่กัน

3. การที่แต่ละคนพร้อมใจกันปฏิบัติตามจรรยาบรรณ จะเพิ่มพลังความดีงามและความเจริญ เปรียบกับเอาดอกไม้แต่ละดอกมารวมร้อยเป็นพวงมาลัย ย่อมเกิดความงามกว่าอยู่ดอกเดียวโดด ๆ

4. ผู้มีจรรยาบรรณเป็นเครื่องหมายของผู้มีวัฒนธรรม เพราะวัฒนธรรมคือสิ่งที่เกิดขึ้นมาด้วยการที่มนุษย์มีความสามารถในการจัดสิ่งต่าง ๆ ให้เข้ากับระเบียบ ประสานสอดคล้องและกลมกลืน เกิดเป็นวัฒนธรรม

5. ผู้ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณเป็นการแสดงออกซึ่งการมีพฤติกรรมอันมีฐานมาจากคุณธรรมของผู้ปฏิบัติ ผู้ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณ จึงเป็นผู้ที่มีคุณธรรมอันสมควรแก่การได้รับการยกย่อง

ครู และ อาจารย์ แตกต่างกันตรงไหน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้ว่า คือ ผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ โดยมีรากศัพท์มาจากภาษาบาลี สันสกฤตว่า “คุรุ”ซึ่งหมายถึงหนัก

ส่วนคำว่า “อาจารย์” หมายถึง ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ หรือคำที่ใช้เรียกหน้าชื่อบุคคลเพื่อแสดงความยกย่องว่ามีความรู้ในทางใดทางหนึ่ง มาจากภาษาบาลี สันสกฤตว่า “อาจริย” ซึ่ง จริย หมายถึง ความประพฤติหรือกิจที่ควรประพฤติ

ตามหลักภาษาไทย “ครู” กับ “อาจารย์” มีความหมายเหมือนกัน คือ ผู้สั่งสอนศิษย์ หรือ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์

คำว่า “ครู” หรือ “คุรุ” หมายถึงผู้สอนให้ศิษย์เห็นแจ้ง แนะนำศิษย์ให้พ้นจากปัญหาหรืออุปสรรค ส่วนคำว่า “อาจารย์” จะใช้เรียกผู้เชี่ยวชาญทางปรัชญา หรือผู้มีความรู้สูง

แต่สังเกตว่าส่วนใหญ่มักเรียกผู้สอนในระดับชั้นเล็กถึงมัธยมว่า “ครู” และระดับอุดมศึกษาว่า “อาจารย์” แต่ความจริงแล้วสองคำนี้มีความหมายเหมือนกัน

จากความหมายดังกล่าว การทำหน้าที่แต่เพียงถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ จึงยังไม่เพียงพอที่จะเป็น “ครู” หรือ “อาจารย์” แต่จะต้องประกอบด้วยการทุ่มเทกายใจในการถ่ายทอดความรู้รวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความประพฤติ โดยนัยยะ จะเป็น “ครู” หรือ “อาจารย์” จึงไม่ใช่ของง่าย ทานพุทธทาสภิกขุ เคยกล่าวไว้ว่า คำว่า “ครู” เป็นคำที่สูงมาก เป็นผู้เปิดประตูทางวิญญาณ แล้วก็นำให้เกิดทางวิญญาณไปสู่คุณธรรมเบื้องสูง เป็นเรื่องทางจิตใจโดยเฉพาะมิได้หมายถึงเรื่องวัตถุ

จรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์

จรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ หมายถึง ประมวลความประพฤติกรรม หรือกิริยาอาการที่ประกอบวิชาชีพอาจารย์ควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อรักษาส่งเสริม เกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของความเป็นอาจารย์

การให้ เป็นสิ่งดี ผู้ให้ย่อมเป็นที่รักและเป็นที่มาของศรัทธา อาจารย์เป็นผู้ให้ความรู้และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่ศิษย์ อาจารย์เช่นนี้จึงเป็นที่รักของศิษย์ อาจารย์ที่มีจริยวัตรงามย่อมเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์ และเป็นผู้ที่ทำให้วงการวิชาชีพอาจารย์มีเกียรติ ควรแก่การยกย่องบูชา จึงเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่จะต้องมียรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ ซึ่งมีข้อควรปฏิบัติ 9 ข้อดังนี้

จรรยาบรรณข้อที่ 1

อาจารย์ต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

จรรยาบรรณข้อที่ 2

อาจารย์ต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้ แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

จรรยาบรรณข้อที่ 3

อาจารย์ต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้ง ทางกายวาจาใจ

จรรยาบรรณข้อที่ 4

อาจารย์ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์

จรรยาบรรณข้อที่ 5

อาจารย์ต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ ในการ ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ให้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

จรรยาบรรณข้อที่ 6

อาจารย์ย่อมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อพัฒนาการทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณข้อที่ 7

อาจารย์ย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพอาจารย์ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพอาจารย์

จรรยาบรรณข้อที่ 8

อาจารย์พึงช่วยเหลือเกื้อกูลอาจารย์และชุมชนในทางสร้างสรรค์

จรรยาบรรณข้อที่ 9

อาจารย์พึงประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย

เมื่อพิจารณาทุกข้อของจรรยาบรรณก็บอกได้ว่าอาจารย์ทุกท่านคงได้ปฏิบัติกันอยู่แล้ว แต่ไม่ได้คิดว่าตนได้ทำตามจรรยาบรรณหรือไม่ทำข้อไหน หากแต่เพียงคิดว่าเรารักศิษย์ของเราและอยากสร้างคนดีให้กับสังคมแล้วเราทุกคนก็จะทำตามจรรยาบรรณของอาจารย์โดยไม่รู้ตัว เพราะทำด้วยหัวใจนั่นเอง ซึ่งการทำด้วยหัวใจนั้นย่อมดีกว่าการที่คิดว่าจะทำตามกฎข้อไหนเหมือนการที่เราอ่านหนังสือแล้วเข้าใจ ย่อมดีกว่าการจดจำเพียงอย่างเดียว

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์
บดีคณะสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

- ซิงก์หน้าโปรเจกต์ในโน้ตบุ๊กช่วงนี้ หลายคนต่างบ่นเพื่อไคยคำว่า KPI, TOR, Balance Score Card, PDCA, Competency, บูรณาการ, องค์กรรวม, องค์กรความรู้, ทุกภาคส่วน, คุณอำนวย, บางคนบอกว่าเบื่อและเวียนมา
- ผมเคยบอกในที่ประชุมผู้บริหารว่า แนวคิดการศึกษาของเราล้าหลังกว่ามหาวิทยาลัยในประเทศอเมริกาหรืออังกฤษราว 50-100 ปี แท้กันแบบไม่เห็นฝุ่น ถ้าเรารู้ไม่จริง เราจะตามหลังเขาไปเรื่อยๆ ไม่มีทางทัน
- แต่ก็ยังมีผู้บริหารบางท่านอาจารย์บางคนพยายามดึงมาตรฐานการศึกษาแม่ไก่ให้ต่ำลง เช่น แก้วระเบียบ แก้วคะแนน จนกรรมการสภาบางท่านบอกว่าเป็นการเรียนการสอนปริญญาเอก แบบลูกไม่ยอมหย่าม!
- ยิ่งได้อ่านพาดหัวตัวไม่ของหนังสือพิมพ์วันนี้ "ตีแผ่ระบบการศึกษายุคปริญญาสะดวกซื้อ ตอบโจทย์เงินและอำนาจ" ระบุว่า รากเหง้าของปัญหาอยู่ที่สังคมพวกพ้อง การไร้จริยธรรม เป็นเรื่องผลประโยชน์ล้วนๆ การศึกษาไทยกำลังคั้งลงเหว เป็น วงจรอุบาทว์ ยากเกินเยียวยา ขายปริญญา ปลอมประกาศนียบัตร จัดการศึกษาสุดมั่ว แบบ 3 ง่าย "เข้าง่าย เรียนง่าย จบง่าย" ผลการทำร้าย ทำลายระบบการศึกษาของผู้บริหารมหาวิทยาลัยและผู้บริหารหลักสูตรก็คือ ผลการประเมิน ระบบการศึกษาทั่วโลก ระบุว่าการศึกษาในประเทศไทยมีทิศทางเลวลงอยู่ในระดับขั้น Poor (แย่) ถึงพอใช้ อาจารย์ดีท้อแท้ใจเพราะการสอนดี ให้เกรดยาก งานเยอะ ต้องเสี่ยงที่ลูกศิษย์จะประเมิน "ไม่พอใจ" ขณะที่ อาจารย์เลวไม่ค่อยสอน ให้เกรดง่าย งานน้อย ถูกประเมินว่าสอนดีเป็นที่พอใจ เป็นการศึกษาแบบสมคบผลประโยชน์ ไม่นับความจริง ความดีงาม
- ซ้ำร้ายก่อนผู้บริหารหอการค้าไทยออกมากระหน่ำ Summer Sale ส้าทับอีกว่าประเทศไทยกำลังจะล่มจมเพราะนักการเมืองสมคบกับพ่อค้าและข้าราชการโกงกินหัวคิว 30-50% แบบหน้าด้าน นั่นคือส่วนหนึ่งของผลการศึกษาที่ผิดตัวผิดคน ผิดทิศผิดทาง ประเทศจึงตกอยู่ในวังวนทะเลเลือก
- การแบ่งยุคสมัยของการศึกษานั้น อาจเปรียบได้กับการแบ่งยุคของอินเทอร์เน็ต ซึ่งในยุคแรกคือยุคของ Web 1.0 (ยุค Read-only) เจ้าของเว็บไซต์มีหน้าที่ผลิตเนื้อหาให้ผู้เข้าชมส่วนใหญ่ทำได้เพียงการอ่านหรือรับข้อมูลเท่านั้น
- ยุคถัดมาเป็นยุค Web 2.0 (ยุค Read-write) ลักษณะเนื้อหาจะสามารถโต้ตอบ แบ่งปัน แลก

- ปัจจุบันเรากำลังก้าวเข้าสู่ยุคที่ 3 คือยุคของ Web 3.0 (ยุค Read-Write-Execute) เป็นยุคที่ผู้ใช้สามารถอ่าน, เขียน, จัดการเนื้อหาและปรับแต่งแก้ไขข้อมูลได้อย่างอิสระ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน (relate) ได้มากขึ้น Website มีลักษณะชาญฉลาด(Artificial intelligence)เข้าใจความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น

หากจะอุปมายุคของ Web กับการศึกษาก็สามารถแบ่งการศึกษาได้เป็น 3 ยุคเช่นกัน

การศึกษายุค 1.0 ห้องเรียนคือห้องขัง

การศึกษาในยุค 1.0 นั้นเป็นการศึกษาแบบ "อุตสาหกรรม" ที่สถาบันการศึกษาลิคนักเรียน/ นักศึกษาราวละมากๆ ห้องเรียนมีสภาพแออัดยัดเยียดเปรียบเสมือนเป็นห้องขัง โดยจะเรียนกันใน ห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ เป็นการยึดพื้นที่ในห้องเรียน ปิดพื้นที่การเรียนรู้จากภายนอก

- การเรียนการสอนอยู่ในลักษณะ Competency –based Education คนเก่งเป็นคนสำคัญ สอนแบบเหมาโหล เน้นผลลัพธ์ (output) สอนเพื่อให้ครบตาม KPI สร้างหลักสูตรแบบ **"ครูคิดแทนทุกคนในโลก"**

- ครูสอนแบบยึดเยี่ยข้อมูล อัดเนื้อหา ใช้การบรรยายให้นักเรียนจดจำเนื้อหา มากกว่าการให้ความคิดที่แตกฉาน เน้นให้นักเรียนจำได้/ทำได้/ทำครบ ใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ คือมีปัญหามีโจทย์ บ้าสถิติ บ้าตัวเลข และบ้าเหตุผล

- นอกจากนี้ยังใช้ "ความกลัว" เป็นเครื่องมือรักษาความสงบ

- สำหรับการสอบเพื่อประเมินผลการเรียนนิยาม ใช้ข้อสอบปรนัยที่มีตัวเลือกจำกัดและตัดเกรดผู้เรียนตามเนื้อหาสาระที่กำหนด

- นักเรียน ต้องทำตามครบรอบ ต้องไม่สร้างปัญหาและเชื่อฟังโดยสงบ ใช้ปัญญาฐานเดียว/เน้นสมอง
ซีกซ้าย ถ้าคิดตรงกันข้ามกับครูผู้สอนก็สอบตก ถ้าตอบแบบเอาใจครูผู้สอนจะได้เกรดเอ

- ถ้าเปรียบกับทะเลการศึกษาคุณนี่คือยุควังวน **ทะเลเลือด (Red Ocean)** การศึกษาที่ทำให้เกิดการแย่งแย่ง/แย่งกัน/ต่อสู้/งกเค็ม/เห็นแก่ตัว/นักศึกษาบ้าปริญญา/อาจารย์บ้าเงิน บ้าอำนาจ

การศึกษายุค 2.0 ร่วมคิดร่วมทำร่วมเรียนรู้

การศึกษายุค 2.0 เป็นการศึกษาแบบแนวธรรมชาติ คือเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (learn how to learn) สอนชีวิต/เรียนตามอรรถาัย เรียนที่ไหนก็ได้ เปิดเวที เปิดสนาม เปิดพื้นที่การเรียนรู้ การเรียนการสอนอยู่ในลักษณะ Community-based Education คนเก่งและคนดีเป็นคนสำคัญ สอนแบบช่วงตัด เลือเฉพาะตัว สอนนอกเรื่องบ้าง บางครั้งสอนสังคม สอนชีวิต เน้นกระบวนการ เน้นผลสัมฤทธิ์ (outcome)

- ครู ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง เป็นผู้ให้ความสะดวก กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้ความรักก่อนให้ความรู้ ในช่วงของการเรียนรู้ คือ “คุย คิด คลิก คล่า” ไม่มี“ปัญหา” มีแต่ “หัวข้อวิจัย” สอนในลักษณะเรียนร่วมกัน ทั่วร่วมกัน แลกเปลี่ยนความรู้จักกัน

- นักเรียน เก่งอย่างเดียวไม่พอ ต้องเป็นคนดี ใฝ่ดี ใฝ่กินสัจ ใฝ่รู้ กล้าคิด กล้าทำ กล้าทดลอง

แยกแยะถูกผิด ใช้ปัญญาหลายฐาน ฐานกาย ลงมือทำงานเกิดทักษะ ฐานใจ จิตปกติ จิตอาสา ฐานคิด คิครอบทั้งสมองซ้ายขวา/บนล่าง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนโดยการออกข้อสอบเองและตั้งใจเอง บอกข้อสอบได้ ตั้งแต่เริ่มเรียน ช่วยกันเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ครู สื่อ ผู้ใหญ่และเด็กแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปด้วยกัน

- ถ้าเปรียบกับทะเลคือทะเลสี่คราม สดใส เป็นธรรมชาติ คนชุมชน สิ่งแวดล้อมอยู่ร่วมกัน

การศึกษายุค 3.0 การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

เป็นการศึกษาที่เจาะเข้าไปที่ปรัชญาชีวิต เป็นการตอบคำถามว่า "เกิดมาเพื่ออะไร" "เกิดมาทำไม" แสวงหาการหลุดพ้น หาความหมายของชีวิต สะสมบุญ สะสมอริยทรัพย์ พัฒนามิตรของจิตวิญญาณ

- การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งยุค การเรียนการสอนอยู่ในลักษณะ Spirituality-based Education โดยคนที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คนที่เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณเป็นคนสำคัญ
- เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต **ยึดถือธรรมะเป็นหัวใจของการเรียนรู้ เรียนรู้เพื่อที่จะได้พ้นทุกข์**
- ครู ในยุคนี้ควรให้สติปัญญาเป็นผู้นำ ใช้ธรรมนำหน้า มีจริยธรรม คุณธรรม มีปัญญา มีสติต่อเนื่อง "สติมา ปัญญาเกิด" "ธรรมะ จัดสรร" เน้นการเรียนรู้ใคร่ศึกษา (ศีล/สมาธิ/ปัญญา) อิทธิบาท 4 (ฉันทะ/วิริยะ/จิตตะ/วิมังสา) พละ 5 (ศรัทธา/วิริยะ/สติ/สมาธิ/ปัญญา) โภชณัง 7 (สติ/อัมมะ วิจยะ/วิริยะ/ ปิติ/ปัสสัทธิ/สมาธิ/อุเบกขา) คุณผลเชิงประจักษ์ (ลคโลก โกรธ หลง ได้หรือไม่) ควบคุมอารมณ์ ทำทาน รักษาศีลภาวนา
- นักเรียนในยุคนี้คาดหวังว่าจะเป็นมนุษย์ที่มีภูมิจิต ภูมิธรรมสูง เรียนเพื่อค้นหาคำตอบของชีวิตว่าอยากเป็นอะไร เรียนแล้วได้อะไร ลคโลก โกรธ หลง ได้แค่ไหน? ขาดสติไหม? รู้จักอดทนข่มกลั่นเสียสละได้ไหม? นักเรียนควรสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยหลักธรรม สามารถแยกแยะถูกผิดได้ว่าอะไรดี อะไรงามอย่างแยกคาย วิริยะในการสร้างปัญญา สร้างความดี หมั่นตรวจสอบตนเอง ทบทวนตนเอง เพื่อให้พ้นทุกข์ได้ด้วยปัญญา
- ถ้าเปรียบกับทะเลคือทะเลสี่ขาว สมดุลงาน สมดุลธรรม สมดุลปัญญา เป็นผู้ตื่น ผู้รู้ ผู้เบิกบาน ค้นหาตัวตนที่แท้จริง ไม่โดนกิเลสครอบงำ
- ขณะนี้การศึกษาที่แม่โจ้อยู่ยุคไหน เป็นครูบาอาจารย์คงพึงระหว่าตัวเอง แต่ถ้าเมื่อไรท่านเห็น "การศึกษา" เป็น "ธุรกิจ" เห็นลูกศิษย์ "เป็นลูกค้า" ท่านน่าจะไปเข้าร้านสะดวกซื้อนอกมหาวิทยาลัย บัณฑิตปริญญาขายดีกว่ามานั่งทำตัวว่างเป็นฟิชของอาศัย ใช้ชื่อมหาวิทยาลัยหากิน!

สรุปผลการประชุม ปอมท. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ วันที่ ๑ - ๒ เมษายน ๒๕๕๔ ณ โรงแรมเอสดี อเวนิว และ มหาวิทยาลัยมหิดล

๑. แจ้งกิจกรรมสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เช่นการสรรหาผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร พิธีคำหว่านอธิการบดีและบุคลากรอาวุโส การคัดเลือกอาจารย์ตัวอย่างและการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬานักวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย
๒. รับทราบเรื่องการสร้างเครือข่ายระหว่างที่ประชุม ปอมท. กับที่ประชุมประธานสภาคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล โดยให้แต่ละฝ่ายเข้าร่วมสังเกตการณ์ประชุมของแต่ละฝ่าย
๓. รับทราบความคืบหน้าการจัดประชุมวิชาการ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งคาดว่าจะจัดระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมคิโอมเมอรัลด์กรุงเทพฯ โดยประธานพิธีเปิดและมอบโล่รางวัลแก่อาจารย์ดีเด่น แห่งชาติ คือ นายกรัฐมนตรีที่ประชุมเสนอให้มีการเสนอผลงานทางวิชาการ ทั้งด้านบรรยายและ โปสเตอร์ นอกจากการอภิปรายและบรรยายพิเศษ
๔. รับทราบเรื่องการจัดตั้งสมาคมสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย โดยมอบให้ ผศ.ดร.นภาพร ลิปรีชานนท์ ประธานสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นหัวหน้าคณะทำงานศึกษารายละเอียด และร่างข้อบังคับ
๕. รับทราบเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ทั้ง ๔ สาขา คือสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศิลปศาสตร์ รวมทั้งกำหนดประชุมครั้งแรกวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ อาคารสำนักงานสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ
๖. กำหนดประชุมครั้งต่อไป วันที่ ๖-๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น